

มคอ. 3

1. ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. หลักสูตร/คณะ พุทธศาสนศึกษา/ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

3. รหัสและชื่อรายวิชา 220334 หลักพุทธธรรม (Buddhist Principles)
4. จำนวนหน่วยกิต 3 (3 - 0 -6)
5. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
  - รายวิชาเอกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) พุทธศาสนศึกษา
6. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา
  - นายบัญญัติ อนุพันธ์ ตำแหน่ง อาจารย์
7. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน
  - ภาคการศึกษาที่ 1/2560 ชั้นปีที่ 2
8. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)
  - ไม่มี
9. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)
  - ไม่มี
10. สถานที่เรียน
  - p 1 เรียนวันอังคาร อาคาร 9.10.12 เวลา 12.50 – 15.20 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
11. วันที่ปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด : 19 พฤษภาคม 2560

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา
  - (1) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจจริงตามหลักธรรมในพระไตรปิฎก
  - (2) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาชั้นนี้ห้ เพื่อการปฏิบัติตนได้อย่างปกติสุข
  - (3) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการศึกษาทุกแห่งไตรลักษณ์
  - (4) นักศึกษาสามารถวิเคราะห์การเกิดขึ้นของเหตุและผลตามหลักการปฏิจจสมุพบาท
  - (5) นักศึกษาสามารถใช้หลักมัชฌิมาปฏิปทาประยุกต์เข้ากับการดำเนินชีวิตปัจจุบัน
  - (6) นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และดำรงตนตามหลักธรรมสังสารวัฏได้อย่างถูกต้อง
  - (7) นักศึกษารู้จักประยุกต์หลักการปฏิบัติ พัฒนาปัญญาเพื่อการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น
2. จุดประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา
  - (1) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการศึกษาในหลักสูตรครุศาสตร สาขาวิชา พุทธศาสนศึกษา
  - (2) เพื่อการจัดการเรียนสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา
  - (3) เพื่อสอดคล้องกับแผนตามในการจัดการเรียนการสอน
  - (4) เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาพุทธศาสนศึกษา

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

หลักพุทธธรรมในพระไตรปิฎก ชั้นห้า ไตรลักษณ์ ปฏิจสมุปบาท มัชฌิมาปฏิปทา
สังสารวัฏ และนิพพาน

จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

- บรรยาย	48	คาบเรียน
- สอนเสริม		ไม่มี
- การฝึกปฏิบัติ		ไม่มี
- การศึกษาด້วยตนเอง	48	คาบเรียน

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

นายบัญญัติ อนนท์จารย์ โทรศัพท์ : 0624966596 ตั้ง Facebook Group ใช้ชื่อว่า วิชา หลักพุทธธรรม		
วัน/เดือน/ปี	ช่วงเวลา	วิธีการสื่อสาร
ทุกวัน จันทร์ - ศุกร์	08.30-16.30	ห้อง : กิจกรรมหลักสูตรพุทธศาสนศึกษา อาคาร 36 ห้อง 36.06.04

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง ซึ่งต้องสอดคล้องกับที่ระบุไว้ใน
รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) โดยมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละด้าน ให้แสดงข้อมูลต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา	1.2 ความรับผิดชอบ	1.3 วิธีการสอน	1.4 วิธีการประเมินผล
1.1.1 บรรยายให้เห็นหลักพุทธธรรมต่อการดำเนินชีวิตและค่านิยมของสังคมที่เปลี่ยนแปลงมีผลต่อปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม และสาธกปูชนียบุคคลทางสังคม พระพุทธศาสนา เพื่อให้เห็นแบบอย่างที่ดีงามในความประพฤติและนำหลักธรรมของบุคคลเหล่านั้นมานำร่องเพื่อศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมทั่วไป 1.1.2 ตระหนักและมีจิตสำนึกในคุณค่าของ	<ul style="list-style-type: none"> ● มีคุณธรรม จริยธรรมสำหรับครูและจริยธรรมเพื่อการดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนพระพุทธศาสนาเช่น ลีลาการสอน 4 ธรรมเทศนา 5 กัลยามิตรธรรม 7 มรรคมืองค์ 8 ○ มีจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่กำหนดองค์กรโดยวิชาชีพครูคือ ครูสภา ● มีความเคารพในความเชื่อทาง 	1. บรรยายในชั้นเรียน 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ให้เห็นแนวโน้มของความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลกระทบต่อค่านิยมวิถีดำเนินในปัจจุบัน และระบุปัญหาจริยธรรม โดยหลากหลายวิธีทางเช่น กรอภิปรายกลุ่ม การสะท้อน	1. การตรวจผลงานที่ส่งมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองมากน้อยเพียงไร ไม่คัดลอกงานคนอื่น ไม่แอบอ้างผลงานคนอื่นอันเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของคนอื่น 2. การบันทึกสังเกตพฤติกรรมว่ารับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพียงไร หรือหน้าที่ของความเป็นนักศึกษามากน้อยเพียงไร เช่น อุปกรณ์การเรียนครบหรือไม่ เป็นต้น 3. การตรวจสอบเรื่องการเป็นผู้ตรงต่อเวลา ความตั้งใจในการทำงาน การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา 4. สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในการใส่ใจค้นคว้าหาข้อมูลทางพระพุทธศาสนา เป็น

ความเป็นมนุษย์	ศาสนา รวมทั้ง เคารพในคุณค่าและ ศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์	แนวคิด การศึกษา กรณีศึกษา กร วิพากษ์ คุณค่า ทางจริยธรรม 3. การแสดง ออกแบบเป็น ตัวอย่าง	ต้น
----------------	---	--	-----

2. ความรู้

2.1 ผลการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา	1.2 ความรับผิดชอบ	1.3 วิธีการสอน	1.4 วิธีการประเมินผล
<p>2.1.1 มีความรู้ในหลักพุทธธรรม ชั้นห้า ไตรลักษณ์ ปฏิจจนุปบาท มัชฌิมาปฏิปทา สังสารวัฏ และ นิพพานถูกต้อง</p> <p>2.1.3 มีความสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ด้านหลักพุทธธรรมเข้ากับศาสตร์ทั้งหลายในโลกสมัยใหม่</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ความรู้ความเข้าใจ ในความรู้เฉพาะด้าน สาขาวิชาชีพ และ ความรู้ในศาสตร์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ <ul style="list-style-type: none"> ○ สามารถบูรณาการ ความรู้วิชาชีพ หรือ ความรู้เฉพาะด้านสาขา วิชาชีพ เพื่อประยุกต์ใช้ และแก้ปัญหาในวิชาชีพ ● สามารถแสวงหา ความรู้เฉพาะด้านที่เป็น ปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none"> ○ สามารถบูรณาการ ความรู้วิชาชีพครูกับ ความรู้กับวิชาชีพเฉพาะ ด้าน เพื่อการวิจัย การ พัฒนาและต่อยอดองค์ ความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1 การบรรยาย ประกอบสื่อ โดยยก บุคคลทาง พระพุทธศาสนา มา แสดงให้เห็นเป็น ตัวอย่าง 2 ให้นักศึกษา อภิปรายในหลักพุทธ ธรรมประเด็นต่าง ๆ ตามกรอบของวิชาที่ เรียนอยู่ โดยเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ แสดงทัศนะอย่าง เหมาะสม 3 สอนโดยวิธีสาธิต หรือฝึกภายในห้อง ปฏิบัติ 4 ค้นคว้าทำรายงาน เดี่ยวและกลุ่ม 	<ol style="list-style-type: none"> 1 การตรวจผลงานที่ส่ง 2 การตอบข้อซักถาม ในช่วงโม่งเรียน 3 การปฏิบัติกิจกรรม ภาวนาหรือบำเพ็ญ ประโยชน์ 4 การทดสอบ ระหว่างภาคและปลาย ภาค

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา	1.2 ความรับผิดชอบ	1.3 วิธีการสอน	1.4 วิธีการประเมินผล
<p>3.1.2 สามารถคิดค้นแก้ปัญหา ชีวิต ปัญหาทางสังคม เสนอแนะหาทางออกนำไปสู่ การแก้ไขปัญหา ด้วยการ ประยุกต์หลักพุทธธรรมที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● สามารถคิดค้นหา ข้อเท็จจริง ทำความ เข้าใจและประเมิน ข้อมูลสารสนเทศ และ แนวคิดจากแหล่งข้อมูล 	<ol style="list-style-type: none"> 1 การบรรยาย/ อธิบาย เพื่อให้ นักศึกษาเห็นภาพ ชัดเจนขึ้น โดยยก ประเด็นที่เป็นปัญหา 	<ol style="list-style-type: none"> 1 การตรวจผลงานที่ส่ง 2 ทักษะในการตอบข้อ ซักถาม สามารถนำ หลักพุทธธรรมมาแก้ไข ปัญหา ด้วยเหตุผลที่

<p>เกี่ยวข้องมาแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.1.3 มีความเป็นผู้นำทางด้านสติปัญญา รู้จักสร้างสรรค์พัฒนาการเรียนรู้ให้ทันโลกสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง และมีวิสัยทัศน์ ด้วยองค์ความรู้ทางหลักพุทธธรรม</p>	<p>ที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานสอนและงานครุรวมทั้งการวินิจฉัยผู้เรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนสามารถคิดแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ปัญหาชีวิต และปัญหาทางสังคม ที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก อย่างสร้างสรรค์นำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้ด้วยการสืบค้น ติความ และประยุกต์พุทธธรรมเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนาการจัดการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์และวิสัยทัศน์ ด้วยองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนากับความเจริญก้าวหน้าเทคโนโลยีในโลกปัจจุบัน 	<p>ในปัจจุบันนำเสนอ 2 ให้นักศึกษาอภิปรายวิพากษ์ ฝึกทักษะกระบวนการคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยหลักพุทธธรรม 3 เรียนรู้ด้วยตนเองแบบกรณีศึกษา (Case Study) โดยกำหนดให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง</p>	<p>เป็นเชิงประจักษ์ 3 การทดสอบระหว่างภาคและปลายภาค</p>
---	--	--	--

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา	1.2 ความรับผิดชอบ	1.3 วิธีการสอน	1.4 วิธีการประเมินผล
<p>4.1.3 มีการแสดงออกซึ่งภาวะความเป็นผู้นำและบทบาทผู้ตามได้อย่างเหมาะสม มีจิตสาธารณะต่อสังคม และใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>4.1.4 มีความสามารถในการใช้หลักพุทธธรรมเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อ</p>	<p>○ มีความไวต่อรับความรู้สึกของผู้เรียนด้วยความเข้าใจ และความรู้สึกเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม</p> <p>○ มีความเอาใจใส่ มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อ</p>	<p>1 จัดกิจกรรมกลุ่มให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและผู้เรียนต่อผู้เรียนด้วยการเข้าไปร่วมงานทางศาสนา</p> <p>2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำงานเป็นทีม สร้าง</p>	<p>1 การสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกต่อสมาชิกในกลุ่มตลอดจนเพื่อนร่วมห้องจากการบันทึกของผู้สอน</p>

<p>สิ่งแวดล้อม</p>	<p>ต่อการแก้ปัญหา ความสัมพันธ์ในกลุ่ม ระหว่างกลุ่มผู้เรียน อย่างสร้างสรรค์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนมีภาวะความเป็นผู้นำ และผู้ตามสามารถทำงานเป็นทีมรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ● มีความสามารถในการใช้หลักพุทธธรรมเป็นแกนในการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อสิ่งแวดล้อม 	<p>ความสัมพันธ์ผู้เรียนกับผู้สอน ส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำและผู้ตาม ในการใช้หลักพุทธธรรมมาแก้ไขปรากฏทางสังคมปัจจุบัน</p>	
--------------------	---	---	--

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา	1.2 ความรับผิดชอบ	1.3 วิธีการสอน	1.4 วิธีการประเมินผล
<p>5.1.1 มีความสามารถสรุปประเด็นและสื่อสาร ทั้งการพูดและการเขียน การนำเสนอด้วยรูปแบบทางวิชาการพุทธศาสนาได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>○มีความไวในการวิเคราะห์ และเข้าใจข้อมูลข่าวสารสนเทศที่ได้รับจากผู้เรียนอย่างรวดเร็ว ทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติหรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูดหรือภาษาเขียน</p> <p>○มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล และเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาที่สอน และงานครูที่รับผิดชอบใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ดี</p> <ul style="list-style-type: none"> ● มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 	<p>1 บรรยาย /อธิบายแนวคิด และทฤษฎีตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา</p> <p>2 เรียนรู้ด้วยตนเองแบบกรณีศึกษา (Case Study) และนำเสนอการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>3 เรียนรู้ด้วยตนเองแบบเน้นปฏิบัติแก้ปัญหา (Task Based) และนำเสนอการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>1 ประเมินผลงานจากการค้นคว้า</p> <p>2 ผลงานจากการนำเสนอโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม</p>

	ทั้งการพูด การเขียน และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนระหว่างผู้เรียนและผู้สอนและบุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ที่ต่างกัน		
--	--	--	--

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักพุทธธรรมในพระไตรปิฎก 1.1 บทนำ 1.2 หลักพระพุทธศาสนา 1.3 ประเภทของหลักธรรม	3	1. ชี้แจงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์รายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ตลอดจนการปฏิบัติตนของนักศึกษา 2. บรรยายประกอบสื่อ	นายบัญญัติ อนนท์จารย์
2	บทที่ 1 (ต่อ) 1.4 ความสำคัญของหลักธรรม 1.5 การศึกษาหลักธรรม 1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับหลักธรรม	3	1. ถาม-ตอบนักศึกษาในห้องเรียน และชมเชยนักศึกษาในเชิงบวก 2. พูดคุยเรื่องทั่วไป กระตุ้นให้อยากเรียนรู้ 3. โยงสิ่งที่จะสอนเข้าหาเรื่องใกล้ตัว (จากข่าว ละคร เพลง) ลดความกลัว เพิ่มความน่าสนใจ 4. ตั้งคำถามระดมความคิดให้นักศึกษาช่วยกันตอบ 5. ทำแบบทดสอบหลังบทเรียน	นายบัญญัติ อนนท์จารย์
3	บทที่ 2 หลักพุทธธรรม 2.1 ความหมายและความสำคัญ 2.2 ลักษณะสำคัญของหลักพุทธธรรม 2.3 พุทธธรรมกับการศึกษา	3	1. สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักศึกษากำลัคิดกล้าแสดงความคิดเห็น และก่อให้เกิดการคิดที่สร้างสรรค์ 2. ดุจวิทัศน์ก่อนเข้าสู่บทเรียน 3. บรรยายเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน	นายบัญญัติ อนนท์จารย์
4	บทที่ 2 (ต่อ)	3	1. บรรยายประกอบสื่อ	นายบัญญัติ

	<p>2.4 คุณค่าของหลักพุทธธรรม</p> <p>2.5 ประโยชน์ของหลักพุทธธรรมกับการพัฒนาชีวิต</p>		<p>2. จัดกิจกรรม</p> <p>3. การแบ่งกลุ่มระดมความคิด</p> <p>4. นักศึกษาวิเคราะห์คิดเห็นหน้าห้องเป็นรายกลุ่ม</p>	อนนทจารย์
5	<p>บทที่ 3 ชั้นห้าในหลักพุทธธรรม</p> <p>3.1 ความหมาย ความสำคัญ</p> <p>3.2 องค์ประกอบของชั้นห้า</p> <p>3.3 คุณค่าของชั้นห้า</p> <p>3.4 การพัฒนาตนตามหลักชั้นห้า</p>	3	<p>1. สอนแบบ (lecture) ประกอบการสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็น</p> <p>2. คู่มือทัศน</p> <p>3. บรรยายเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>4. การใช้เกมส์ประกอบการสอน</p> <p>5. สรุปเนื้อหา</p>	นายบัญญัติ อนนทจารย์
6	<p>บทที่ 4 ไตรลักษณ์ในพุทธธรรม</p> <p>4.1 ความหมาย</p> <p>4.2 ความสำคัญ</p> <p>4.3 องค์ประกอบของไตรลักษณ์</p>	3	<p>1. สอนแบบ (lecture) ประกอบการสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็น</p> <p>2. จัดกิจกรรม</p> <p>3. การแบ่งกลุ่มระดมความคิด</p> <p>4. นักศึกษาวิเคราะห์คิดเห็นหน้าห้องเป็นรายกลุ่ม</p>	นายบัญญัติ อนนทจารย์
7	<p>บทที่ 4 (ต่อ)</p> <p>4.4 คุณค่าของไตรลักษณ์</p> <p>4.5 ประโยชน์ของไตรลักษณ์ต่อชีวิตประจำวัน</p>	3	<p>1. นำชมวีดิทัศน์</p> <p>2. เปิดประเด็นให้นักศึกษาอภิปรายเป็นกลุ่มแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. ให้นักศึกษานำสื่อภาพ เสียง กลิ่น รส ตัวอย่างของการสัมผัสมาแสดงบทบาทสมมติพร้อมทั้งวิพากย์โดยนักศึกษาในห้อง</p> <p>4. สรุปเนื้อหาสาระ</p>	นายบัญญัติ อนนทจารย์
8	<p>บทที่ 5 ปฏิจจสมุปบาท</p> <p>5.1 ความหมาย</p> <p>5.2 ความสำคัญ</p> <p>5.3 องค์ประกอบของปฏิจจสมุปบาท</p>	3	<p>กิจกรรม : นักศึกษาออกแบบสร้างสื่อนวัตกรรมเพื่อให้สะท้อนถึงหลักปฏิจจสมุปบาท</p> <p>1. คู่มือทัศนเรื่อง “วงจรชีวิต”</p> <p>2. แบ่งกลุ่มระดมความคิด ออกแบบสร้างสื่อ นวัตกรรมสัมพันธ์กับหลักปฏิจจสมุปบาท</p>	นายบัญญัติ อนนทจารย์
9	<p>บทที่ 5 (ต่อ)</p> <p>5.4 คุณค่าของปฏิจจสมุปบาท</p>	3	การสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง	นายบัญญัติ อนนทจารย์

	5.5 ประโยชน์ของปฏิจสมเด็จพระพุทธบาทกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต		1. นักศึกษาแสดงกิจกรรมละครสะท้อนหลักธรรมปฏิจสมเด็จพระพุทธบาทที่มีต่อสังคม 2. สรุปเนื้อหา	
10	บทที่ 6 มัชฌิมาปฏิปทา 6.1 ความหมาย 6.2 ความสำคัญ 6.3 องค์ประกอบของมัชฌิมาปฏิปทา	3	1. การสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง 2. สอนแบบ (lecture) ประกอบการสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็น 3. สุ่มเลขที่ รหัสนักศึกษา ตอบคำถามหน้าชั้นเรียน	นายบัญญัติ อนนท์จารย์
11	บทที่ 6 (ต่อ) 6.4 คุณค่าหลักมัชฌิมาปฏิปทา 6.5 ประโยชน์ของมัชฌิมาปฏิปทา 6.6 การพัฒนาชีวิตตามแนวมัชฌิมาปฏิปทา	3	2. สอนแบบ (lecture) ประกอบการสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็น จัดกิจกรรมกลุ่ม 3. แสดงบทบาทสมมติละครหลักปฏิบัติสายกลาง 4. สรุปเนื้อหา	นายบัญญัติ อนนท์จารย์
12	บทที่ 7 สังสารวัฏ 7.1 ความหมาย 7.2 ความสำคัญ 7.3 องค์ประกอบของสังสารวัฏ	3	การสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง 1. สอนแบบ (lecture) ประกอบการสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็น 2. สุ่มเลขที่ รหัสนักศึกษา ตอบคำถามหน้าชั้นเรียน	นายบัญญัติ อนนท์จารย์
13	บทที่ 7 (ต่อ) 7.4 คุณค่าของสังสารวัฏ 7.5 ประโยชน์ของสังสารวัฏกับการบูรณาการชีวิตในปัจจุบัน	3	1. ชมวิดีโอ 5 นาที 2. เปิดประเด็นให้นักศึกษาอภิปรายเป็นกลุ่มแสดงความคิดเห็น 3. วิพากษ์สื่อภาพเกี่ยวกับสังสารวัฏ โดยนักศึกษา 4. สรุปเนื้อหาสาระ	นายบัญญัติ อนนท์จารย์
14	บทที่ 8 นิพพาน 8.1 ความหมาย 8.2 ความสำคัญ 8.3 ประเภทของนิพพาน	3	การสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง 1. สอนแบบ (lecture) ประกอบการสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็น 2. บรรยายเชื่อมโยงเข้าสู่	นายบัญญัติ อนนท์จารย์

			บทเรียน 3. บรรยายตามหัวข้อในบทเรียน	
15	บทที่ 8 (ต่อ) 8.4 คุณค่าของนิพพานกับพระอรหันต์ 8.5 ประโยชน์ของนิพพานกับการประยุกต์ในชีวิตปัจจุบัน	3	นำเสนอรายงานกลุ่ม หน้าห้อง นักศึกษาร่วมวิพากษ์หัวข้อเรื่อง และเปิด ประเด็น หัวข้อให้ นักศึกษาในห้องสรุปงานส่ง	นายบัญญัติ อนนท์จารย์
16	สรุปเนื้อหา	3	เปิดประเด็นให้นักศึกษาตอบข้อ ซักถาม และสรุปเนื้อหาบทเรียน	นายบัญญัติ อนนท์จารย์
รวม		48		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
2.2.1.1.1, 2.2.1.1.3 2.2.2.1.1, 2.2.2.1.3 2.2.3.1.3	-เข้าชั้นเรียน -งานที่มอบหมาย - สังเกต	1-15	15%
	สอบกลางภาค	9	30%
2.2.1.1.3, 2.2.3.1.2 2.2.3.1.3, 2.2.4.1.3 2.2.4.1.4	-สรุปประเด็น -นำเสนองาน -อภิปราย -ตอบข้อซักถาม -รายงาน	1-15	15%
2.2.2.1.1, 2.2.3.1.2 2.2.3.1.2	สอบปลายภาค	17	40%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน

เอกสารประกอบการสอน วิชาหลักพุทธธรรม (Buddhist Principles)

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญที่นักศึกษาจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม

เอกสารประกอบการสอน วิชาหลักพุทธธรรม หลักสูตรพุทธศาสนศึกษา คณะ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

พระธรรมปิฎก, (ป.อ. ปยุตฺโต). (2546). พุทธธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ. สหธรรมมิก.

เอกสารและข้อมูลแนะนำที่นักศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติม

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2545). พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 11.

กรุงเทพฯ: สหธรรมมิก.

สุชีพ ปุญญานุภาพ. (2528). พระไตรปิฎกฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย.

แสง จันทร์งาม. (2545). พุทธศาสนวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- (1) การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ โดยแบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชาทางเว็บไซต์มหาวิทยาลัย

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- (1) สังเกตการณ์สอนโดยประธานโปรแกรม หรือฝ่ายวิชาการ
(2) การประเมินผู้สอน

3. การปรับปรุงการสอน

- (1) ประชุมวางแผนในรายวิชาระดับโปรแกรม เกี่ยวกับการเรียนการสอน
(2) บันทึกการสอน และจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- (1) ทบทวนผลสัมฤทธิ์โดยคณะกรรมการโปรแกรมปรัชญาศาสนาและเทววิทยา ตรวจสอบผลงานนักศึกษา

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- (1) ปรับปรุงรายวิชาอย่างต่อเนื่อง และตามข้อ 4

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา :

นายบัญญัติ อนนท์จารย์

ลงชื่อ.....วันที่ส่งรายงาน : .....

(.....)

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร :

นายสุชาติ พิมพ์พันธ์

ลงชื่อ.....วันที่รับรายงาน : .....

(นายสุชาติ พิมพ์พันธ์)